

УПРАВЉАЊЕ ПРЕДУЗЕТНИЧКИМ ПРОЈЕКТИМА СИЛАБУС

АКАДЕМСКА 2023/2024. ГОДИНА

Проф. др Саша Петковић, редовни професор
Кабинет бр. 405, IV спрат

Консултације: понедјелком и уторком 08:00 – 11:00 часова
sasa.petkovic@ef.unibl.org

Наставник: Проф. др Саша Вученовић, ванредни професор
Кабинет бр. 137, I спрат

Консултације: понедјелком и четвртком 16:00 – 18:00 часова,
sasa.vucenovic@ef.unibl.org

- Термини наставе -

I дио – 22-24.02.2024. године, проф. др Саша Петковић, Сала 6 –
17 h – 21 h

II дио – 20.02-02.03.2024. године, проф. др Саша Вученовић, Сала
6 - 17 h – 21 h, у суботу – 09 h – 13 h

ЦИЉЕВИ КУРСА И НАЧИН РАДА

Један од циљева курса је креирање позитивне радне атмосфере у којој ће сви студенти моћи да искажу своје потенцијале у потпуности и остваре што бољи успјех. Главни облик рада биће уз теоретску презентацију и преглед литературе, обрада случајева из праксе, како би студенти научили како да стечена знања употребе у практичне сврхе. Циљ предмета је да студент савлада основе теорије предузетништва и примјене принципа екстерног и корпоративног предузетништва у организацијама из сва три сектора (бизнис, владин и невладин сектор), без обзира на величину и правну форму. Специфичан циљ је разумијевање процеса дизајнирања и иновирања пословних модела употребом савремених алатки пословног моделирања и агилног пројектног менаџмента. Крајњи циљ је оспособљавање за иновативан односно, надпросјечан начин размишљања и креирање нових предузетничких подухвата на пројектној основи: покретања нових малих предузећа, корпоративног (интерног) предузетништва, аутсорсинга и других сродних процеса савременог предузетништва.

СТРУКТУРА ОЦЈЕНЕ

Евалуација рада студената ће се вршити према важећој Одлуци о начину праћења и валоризовања знања студената у академској 2022/2023. години, сходно члану 4. Одлуке <https://ef.unibl.org/za-studente/odluka-o-valorizovanju-znanja>. У предиспитне обавезе се убраја обавезни истраживачки приступни рад са укупно 48% структуре оцјене (од 0-48 поена). Обавезно присуство настави од минимум 80% присуства предавањима и вјежбама носи 2% (2 поена). На завршном испиту који носи максималних од 0-50% оцјене, одговор на постављена питања ће се вредновати од 0-40% а успјешна презентација приступног истраживачког рада са додатних 0-10% структуре оцјене.

Испит се полаже код оба одговорна наставника у једном термину званично објављених испитних роова према дијеловима градива које су наставници предавали. Оцјена се уписује као просјечна оцјена из приступног рада и оцјене одговора на испитна питања код оба наставника. Приступни рад пишете код наставника по властитом избору.

Истраживачки пројекат – приступни рад

Од сваког студента се очекује да учествује у изради истраживачког пројекта у форми писаног приступног рада. Пројекат ће бити рађен у току семестра, уз менторску помоћ предметних наставника. Циљ рада је да помогне студентима да развију вјештине истраживачког рада, као и способност самосталног истраживања, анализе проблема и способности предлагања практичних решења. Истраживање на пројекту треба да буде широко и свеобухватно, да укључи различите релевантне изворе информација које могу да буду од користи у анализи теме. Студенти се охрабрују да у својим истраживањима искораче из материјала дефинисаних силабусом курса, да демонстрирају оригиналност, флексибилност и иновативност у раду, али да предложене теме буду у складу са главним циљем курса.

Сваки студент ће код наставника код којег желе предложити назив теме рада

електронским путем. Када тема буде одобрена, студент приступа изради рада, а коначну верзију рада шаље електронским путем најкасније **10 дана** прије испитног рока на којем ће студент полагати испит. Приступни рад мора да задовољи минимум критерија научно-истраживачког рада, прописаних Упутством за израду стручних и научних радова https://ef.unibl.org/dokumenti/82Uputstvo_za_izradu_strucnih_i_naucnih_radova.pdf.

Предуслов за излазак на завршни усмени испит је **одобрен приступни рад** од стране одговорних наставника.

Приступни рад мора имати јасно дефинисан проблем и предмет истраживања, циљ истраживања, дефинисане хипотезе, зависне и независне варијабле, описану примијењену методологију истраживања, очекиване резултате истраживања, преглед литературе, ако се ради и о емпиријском истраживању описан метод, узорак и резултате истраживања са дискусијом, концизан закључак у којем се постављене хипотезе потврђују или одбацују, као и технички обрађен текст према Упутству. Рад треба да садржи до максимално 10,000 ријечи или до 60,000 карактера рачунајући празнине, Times New Roman, justified, font 12, spacing 1,5 укључујући сажетак, увод, преглед литературе, методологија и резултати истраживања, дискусија резултата истраживања, закључци, списак литературе, табеле, слике, и анекс са подацима из емпиријског истраживања, ако такво истраживање буде саставни дио рада. Ако будете користили АПА стандарде цитирања, кратко упутство правила цитирања преузмите са линка: <https://cpme.ef.unibl.org/wp-content/uploads/2022/06/Kratak-pregled-pravila-citiranja-APA-1.pdf>. Упутство за израду приступног рада и студије случаја можете преузети са следећег линка: https://www.ef.unibl.org/literatura/553327Uputstvo_za_izradu_pristupnih_radova_i_a.pdf

САДРЖАЈ КУРСА

	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ	
	Дипломске академске студије – МАСТЕР	
Студијски програм(и):	Пословна економија Усмјерење: Менаџмент и предузетништво	

Назив предмета	Управљање предузетничким пројектима			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
	Обавезни	10.	2П+2В	5
Наставници	Према одлуци Наставно-научног вијећа Економског факултета			

Условљеност другим предметима	Облик условљености
Нема условљености	

Циљеви изучавања предмета:

Циљ предмета је да студенти савладају основе теорије предузетништва и примјене принципа екстерног и корпоративног предузетништва у организацијама из сва три сектора (бизнис, владин и невладин сектор), без обзира на величину и правну форму. Крајњи циљ је оспособљавање за иновативан односно, надпросјечан начин размишљања и креирање нових предузетничких подухвата на пројектној основи: покретања нових малих предузећа, корпоративног (интерног) предузетништва, аутсорсинга и других сродних процеса савременог предузетништва.

Исходи учења (стечена знања):

Након успешног завршетка овог предмета, студенти ће бити оспособљени да размишљају на „предузетнички“ начин и да кроз иновативан, проактиван и предузетнички оријентисан приступ допринесу унапређењу пословања великих предузећа и развоја МСП у условима глобализације, у дигиталној ери. Студент/киња добија јасну предоцбу о садржају, значају и функционалности предузетништва и управљања пројектима. Студент ће бити у могућности да се укључи у истраживачке пројекте, самозапошљавање и даље усавршавање у професионалном консалтингу за оснивање малих и предузетничку ревитализацију великих предузећа.

Садржај предмета:

Утицај глобализације на предузетништво и предузетничке прилике. Мегатрендови и будућност предузетничке организације. Менаџмент пројектног циклуса и предузетнички пројекти. Специфичне карактеристике предузетничких пројеката и иновативни облици управљања пројектима. Предузетништво и иновације: од иновације до иновације. “Иновативни” извори иновативности (open innovation: inbound, outbound, coupled innovation, crowdsourcing, hackatons). Дизајнирање и иновирање предузетничких пословних модела – дигитално предузетништво (The Lean start up процес, Canvas). Предузетнички менаџмент vs Пројектни менаџмент: агилни пројектни менаџмент – основни принципи SCRUM-а. Иновативни модели и форме финансијске подршке предузетничким подухватима (анђели инвеститори, ризични капитал, crowdfunding). Пројектно оријентисана предузетничка организација. Врсте инвестиционих пројеката. Методолошки концепт анализирања, оцјене и припреме предузетничких (инвестиционих пројеката). Финансијска анализа предузетничких пројеката. Финансијска оцјена предузетничких пројеката. Вредновање друштвене оправданости предузетничких пројеката. Неизвјесност и управљање ризицима предузетничких пројеката.

Методe наставе и савладавање градива:

Предавања, дискусије и анализе случајева и консултације. Самостална истраживања и анализе искустава развијених земаља и транснационалних компанија. Посјета међународним институцијама специјализованим за истраживање: глобализације пословања, међународног предузетништва и трансфер знања технологије и искустава.

Литература:

Петковић, С. (2021). *Предузетништво и иновације у дигиталној ери*. Бања Лука: Универзитет у Бањој Луци, Економски факултет и Удружење економиста Републике Српске SWOT.
 Вученовић, С. (2017). *Управљање инвестиционим пројектима*. Бања Лука: Универзитет у Бањој Луци, Економски факултет.
 Петковић, С., и Милановић, М. (2017). *Лабораторија идеја. Од идеје до предузетничког подухвата*. Бања Лука: Универзитет у Бањој Луци, Економски факултет.

Облици провјере знања и оцјењивање:

Похађање наставе	2 бода	Колоквиј I	0-20 бод.	Завршни испит	0-50 бод.
Активност на настави (Семинарски рад, расправе, студије случаја)	0 - 8 бодова	Колоквиј II	0-20 бод.		
Посебна назнака за предмет:					
Име и презиме наставника који је припремио податке: др Саша Петковић, ред. проф. и др Саша Вученовић, ванр.проф.					

ИСПИТНА ПИТАЊА:

Пројектни менаџер (PM) vs предузетнички пројектни менаџер (EPM)
Утицај глобализације на предузетништво и предузетничке прилике.
Мегатрендови и (дигиталне) предузетничке прилике.
Frost & Sullivan мегатрендови будућности
Предузетништво и иновације: од инвенције до иновације.
“Иновативни“ извори иновативности (open innovation: inbound, outbound, coupled innovation, crowdsourcing, hackatons).
Менаџмент пројектног циклуса и предузетнички пројекти.
Предузетнички менаџмент vs Пројектни менаџмент.
Специфичне карактеристике предузетничких пројеката и иновативни облици управљања пројектима.
Предузетнички менаџмент vs Пројектни менаџмент: агилни пројектни менаџмент – основни принципи SCRUM-а.
Дизајнирање и иновирање предузетничких пословних модела (The Lean start up процес, Canvas).
Иновативни модели и форме финансијске подршке предузетничким подухватима (анђели инвеститори, ризични капитал, crowdfunding).
Пројектно оријентисана предузетничка организација.
Врсте инвестиционих пројеката.
Методолошки концепт анализирања, оцјене и припреме предузетничких (инвестиционих пројеката).
Финансијска анализа предузетничких пројеката.
Финансијска оцјена предузетничких пројеката.
Вредновање друштвене оправданости предузетничких пројеката.
Неизвјесност и управљање ризицима предузетничких пројеката.

Основна литература:

Петковић, С. (2021). *Предузетништво и иновације у дигиталној ери*. Бања Лука: Универзитет у Бањој Луци, Економски факултет и Удружење економиста Републике Српске SWOT.
Вученовић, С. (2017). *Управљање инвестиционим пројектима*. Бања Лука: Универзитет у Бањој Луци, Економски факултет.

Допунска литература:

Cook, C. (2017). *The Entrepreneurial Project Management*. New York: CRS Press, Taylor & Francis Group.

Pichler, R. (2010). *Agile Project Management with Scrum. Creating products*

that costumers love. Boston: Pearson.

Петковић, С., и Милановић, М. (2017). *Лабораторија идеја. Од идеје до предузетничког подухвата*. Бања Лука: Универзитет у Бањој Луци, Економски факултет.

Ђуричин Д. (2012). *Менаџмент (помоћу) пројеката*. Београд: ЦИД Економског факултета у Београду.

Пауновић, Б. (2017). *Предузетништво и управљање малим предузећем*. 3. издање. Београд: Универзитет у Београду, Економски факултет.

Ries, E. (2018). *Startup način. The Startup way*. Beograd: iLearn d.o.o.

Ries, E. (2011). *The Lean Start up. How Today's Entrepreneurs Use Continuous Innovation to Create Radically Successful Business*. New York: Crown Business.

Osterwalder, A., & Pigneur, Y. (2010). *Business Model Generation. A Handbook for Visionaries, Game Changers, and Challengers*. John Wiley & Sons, Inc.

Орсаг, С. (2002). *Буџетирање капитала. Пројена инвестицијских пројеката*. Загреб: Масмедиа

Омазић, А.М., и Баљкас, С. (2005). *Пројектни менаџмент*. Загреб: Синергија накладништво д.о.о. Загреб

PMI. (2017). *Vodič kroz znanje o upravljanju projektima (A Guide to the Project Management Body of Knowledge. 7th edition.)*. Zagreb. Mate d.o.o Zagreb